

PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI STROGOG REZERVATA PRIRODE „MUSTAFA”

(„Sl. glasnik RS”, br. 44/2015)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom regulišu se unutrašnji red, organizacija, način rada i oprema čuvarske službe i osnovna pravila organizacije protivpožarne zaštite Strogog rezervata prirode „Mustafa” (u daljem tekstu: Strogi rezervat prirode), odnosno bliže propisuju pravila iz člana 56. stav 4. Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu: Zakon) po kojima se na području Strogog rezervata prirode sprovodi režim zaštite utvrđen članom 35. Zakona i čl. 4. Uredbe o proglašenju Strogog rezervata prirode „Mustafa” (u daljem tekstu: Uredba).

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na posetioce Strogog rezervata prirode.

Posetilac Strogog rezervata prirode je lice koje iz naučnih, obrazovnih, rekreativnih, turističkih, sportskih i kulturnih potreba i razloga boravi na području Strogog rezervata prirode kraće od 15 dana, kao i lice u tranzitu kroz područje Strogog rezervata prirode (u daljem tekstu: Posetilac).

Član 3

Upravljanje Strogim rezervatom prirode Uredbom je povereno Javnom preduzeću za gazdovanje šumama „Srbijašume”, Beograd.

Poslove upravljanja neposredno vrši Šumsko gazdinstvo „Severni Kučaj” Kučevo, Šumska uprava u Majdanpeku (u daljem tekstu: Upravljač).

Član 4

Posetioci su dužni da se pridržavaju odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara Strogog rezervata prirode i drugih ovlašćenih lica Upravljača.

U planiranju i preduzimanju radova i aktivnosti na području Strogog rezervata prirode, Posetioci su dužni da poštuju Zakon, Uredbu i Plan upravljanja Strogog rezervata prirode.

Član 5

Unutrašnji red Strogog rezervata prirode Upravljač obezbeđuje organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i drugim privrednim subjektima, ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 6

Zabranjen je ulazak, odnosno pristup u Strogi rezervat prirode bez odobrenja Upravljača ili pratnje čuvara Strogog rezervata prirode.

Član 7

Površina na kojoj je Ured bom utvrđen režim zaštite I stepena: 77 odeljenje, Gazdinske jedinice „Todorova reka”.

Površinu Strogog rezervata prirode Upravljač će označiti na vidljiv i jasan način.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 8

Posetioci su dužni da primenjuju mere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrednosti i životne sredine u skladu sa Zakonom, Ured bom i ovim pravilnikom, drugim zakonskim i podzakonskim aktima donetim na osnovu tih zakona.

Član 9

Biljke i gljive koje žive u slobodnoj prirodi na području Strogog rezervata prirode, a kojima je Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogog zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik RS”, br. 5/10, 4/11) utvrđen status strogog zaštićenih vrsta, nije dozvoljeno seći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo seme i plodove, ili ih na drugi način oštećivati i uništavati.

Životinje koje žive, povremeno ili sezonski borave u slobodnoj prirodi na području Strogog rezervata prirode, a kojima je Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogog zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka životinja i gljiva (u daljem tekstu: Pravilnik o divljim vrstama), utvrđen status strogog zaštićenih vrsta, nije dozvoljeno rasterivati, uz nemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namerno trovati, sakupljati jaja i druge razvojne oblike, uništavati i oštećivati gnezda i ostala mesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjaju, borave i hrane.

Lice koje na području Strogog rezervata prirode nađe zaštićenu divlju životinju utvrđenu Pravilnikom o divljim vrstama, svoj nalaz bez odlaganja prijavljuje čuvaru ili drugom ovlašćenom licu Upravljača.

Lice iz stava 3. ovog člana i Upravljač mogu se dogovoriti da Upravljač preuzme dalje obaveze u vezi nađenih primeraka divljih životinja shodno članu 93. Zakona, odnosno obavesti najbližu veterinarsku organizaciju i Ministarstvo, o čemu Upravljač sastavlja zapisnik i vodi evidenciju.

Zabranjeno je postupanje sa strogo zaštićenim vrstama divljih biljaka, životinja i gljiva suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 10

Na području Strogog rezervata prirode zabranjeno je sakupljanje svih biljnih i životinjskih vrsta.

Član 11

Na području Opštег rezervata prirode zabranjeno je unošenje alohtonih biljnih i životinjskih vrsta.

IV OBAVLJANJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 12

Na području Strogog rezervata prirode zabranjeno je korišćenje prirodnih bogatstava i isključuju se drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti na zaštićenom prostoru, osim ograničenog naučnoistraživačkog rada i praćenja stanja svih ekoloških parametara, interventne mere za očuvanje temeljnih vrednosti u slučaju incidentnih situacija (vetrolom, snegolom, snogoizvala, golobrst, požar i sl.) i posete u obrazovne, rekreativne i opšte kulturne svrhe.

Član 13

Na području Strogog rezervata prirode obezbeđuje se naučno praćenje stanja svih ekoloških parametara šumske zajednice mezijske bukve i hrasta kitnjaka na silikatnoj podlozi i ekoloških uslova staništa, stanja populacije svih biljnih i životinjskih vrsta, prikupljanje i analiza podataka o dendrometrijskim i drugim karakteristikama drveća i žbunja, preuzimanje mera zaštite od požara i biljnih bolesti i štetočina jačeg intenziteta, ograničena poseta u cilju obrazovnog rada i prikazivanja vrednosti zaštićenog prirodnog dobra.

V LOV

Član 14

Na području Strogog rezervata prirode zabranjen je lov.

VI SPORT, REKREACIJA I TURIZAM

Član 15

Na području Strogog rezervata prirode zabranjeno je organizovanje sportskih takmičenja i aktivnosti rekreacije.

VII IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 16

Na području Strogog rezervata prirode zabranjena je: izgradnja objekata, šumskih i javnih puteva; izvođenje građevinskih radova i drugih radova kojima bi se narušila morfologija terena, uništila divlja flora i fauna ili na bilo koji način narušio integritet zaštićenog područja.

VIII ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 17

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Strogog rezervata prirode vrši se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10), propisima donetim na osnovu tog zakona, drugim zakonima i propisima koji se odnose na otpadne materije, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Strogog rezervata prirode zabranjeno je deponovanje smeća i drugog otpadnog materijala.

Član 18

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mestima koja su posebno uređena odnosno opremljena i prema potrebi, obeležena za te namene.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na mestima koja su predmet posete i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Strogog rezervata prirode.

IX OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 19

Upravljač u roku utvrđenom Uredbom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obeležava Strogi rezervat prirode kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda, a granice Strogog rezervata prirode obeležava propisanim oznakama.

Upravljač odgovarajućim tablama obeležava mesta i objekte gde je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Upravljač postavlja table odnosno druge označke sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda.

Upravljač postavlja i druge table i označke od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Strogog rezervata prirode.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih označaka iz ovog člana, kao i njihovo zaklanjanje odnosno maskiranje drugim objektima.

Član 20

Na području Strogog rezervata prirode nije dozvoljeno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa.

Član 21

Fotografisanje i snimanje tonskih i video zapisa i filmova na području Strogog rezervata prirode dozvoljeno je.

Za radnje iz stava 1. ovog člana potrebno je pribaviti saglasnost Upravljača.

Radi pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog člana, organizator snimanja, odnosno zainteresovano lice prijavljuje planirane aktivnosti snimanja Upravljaču koji je dužan da saglasnost izda u roku ne dužem od 15 dana.

Za aktivnosti fotografisanja i snimanja zainteresovano lice će prema potrebi i obaveštenju Upravljača pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije (u daljem tekstu: Zavod).

Upravljač može privremeno ili trajno uskratiti saglasnost ukoliko je indikovan značajan nepovoljan uticaj na prirodne vrednosti.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje fotografija, tonskih i video zapisa i filmova koji se publikuju, odnosno prikazuju javnosti, dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi Upravljaču.

X ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 22

Na području Strogog rezervata prirode mogu se obavljati aktivnosti naučno-istraživačkog rada.

Naučno istraživanje iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne izazovu značajne nepovoljne promene ili unište prirodne vrednosti, kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 23

Za istraživanja koja mogu imati uticaj na vrednosti i obeležja Strogog rezervata prirode i za koja je u smislu člana 57. st. 3. i 4. Zakona neophodno pribaviti akt o uslovima zaštite prirode, nosilac istraživanja pribavlja saglasnost Upravljača.

Da bi pribavio saglasnost iz stav 1. ovog člana, nosilac istraživanja prijavljuje Upravljaču planirane istraživačke radove i aktivnosti.

Prijava istraživanja sadrži merodavne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, lokaciji, vremenu trajanja, metodama, sredstvima, opremi i alatima, rukovodiocu i učesnicima istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge, odnosno pomoć koja se traži od Upravljača.

Uz prijavu istraživanja prilaže se akt o uslovima zaštite prirode.

Uz prijavu istraživanja prilaže se i dozvola Ministarstva, kada se radi o istraživanjima strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta i drugim istraživanjima za čije izvođenje je propisana obaveza pribavljanja dozvole nadležnog organa.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana, koju upravljač izdaje u roku ne dužem od 7 dana od dana prijema prijave, sadrži uputstvo o primeni uslova i mera zaštite prirode i pravila unutrašnjeg reda, posebne uslove, ako ih ima, u vezi mesta, vremena i načina izvođenja radova, obezbeđenja pratnje čuvara ili drugog lica, kao i mogućnost i uslove pružanja traženih usluga.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi bez pribavljene saglasnosti Upravljača.

Član 24

Upravljač može u postupku izdavanja saglasnosti odrediti drugo vreme od onog koje je navedeno u prijavi ako oceni da postoji rizik po prirodne vrednosti, bezbednost i zdravlje ljudi, o čemu obaveštava podnosioca prijave pre izdavanja saglasnosti.

Upravljač iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana ili nepoštovanja propisanih uslova može pismeno naložiti prekid istraživačkih radova i aktivnosti.

Član 25

Obrazovne aktivnosti na području Strogog rezervata prirode, kao što su škola u prirodi, terenska nastava i seminari i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno pismeno prijaviti Upravljaču.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrди prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravnih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se очekuje od Upravljača.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pismeno potvrditi prijem prijave obrazovnih aktivnosti i obavestiti podnosioca prijave o posebnim uslovima zaštite prirode i životne sredine prilikom obavljanja aktivnosti, ako ih ima, kao i o mogućnostima i uslovima pružanja traženih usluga ili pomoći.

Član 26

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, nosilac istraživanja, odnosno organizator obrazovnih aktivnosti dužan je da Upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata, odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja dužan je da obavesti Upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Upravljaču.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 1. odnosno ne dostavi obaveštenje i elaborat ili rad iz stava 2. ovog člana, Upravljач može uskratiti saglasnost za naredna istraživanja odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

XI ČUVARSKA SLUŽBA

Član 27

Sprovođenje pravila unutrašnjeg reda obezbeđuje i neposredni nadzor na području Strogog rezervata prirode vrši čuvar zaštićenog područja Šumskog gazdinstva „Severni Kučaj” Kučevu, Šumska uprava Majdanpek.

Čuvar zaštićenog područja može istovremeno obavljati i poslove čuvara šuma i za svoj posao neposredno je odgovoran šefu Šumske uprave Majdanpek.

Broj čuvara utvrđuje JP „Srbijašume” aktom o sistematizaciji poslova i radnih mesta, a vrsta i obim konkretnih poslova koje čuvar obavlja utvrđuje se ugovorom o radu ili drugim pojedinačnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 28

Za vreme službe, čuvar nosi službenu odeću na kojoj je: znak zaštite prirode, znak Strogog rezervata prirode i /ili znak upravljača i identifikaciona pločica sa imenom i prezimenom čuvara i registarskim brojem iz službene legitimacije čuvara zaštićenog područja.

Član 29

Čuvar za vreme službe može da nosi oružje kojim je naoružan.

Vrstu, uslove i pravila nošenja i upotrebe i način čuvanja oružja utvrđuje Upravljач u skladu sa zakonom.

Član 30

Čuvar poseduju službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom.

Čuvar je dužan da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokaže službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju čuvaru izdaje Upravljач na obrascu koji propisuje ministar.

O izdatim legitimacijama Upravljач vodi evidenciju.

Čuvar koji je prestao da vrši čuvarsку službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe vrati Upravljachu, koju će Upravljach odmah poništiti i tu činjenicu uneti u evidenciju iz stava 4. ovog člana.

U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti Upravljacha.

Izgubljena ili nestala legitimacija briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama, a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 31

Rad čuvarske službe organizuje se na terenu tako što čuvar vrši neposredni nadzor i kontroliše sprovođenje pravila unutrašnjeg reda na jednom čuvarskom rejonu.

Čuvarski rejon u smislu ovog pravilnika, čini gazdinska jedinica ili deo gazdinske jedinice.

Čuvar je odgovoran za unutrašnji red u rejonu za koji je zadužen.

Član 32

U vršenju čuvarske službe, dužnost čuvara je da:

- 1) prati odnosno nadgleda kretanje i aktivnosti Posetilaca i drugih Korisnika,
- 2) prati stanje biljnih i životinjskih vrsta i drugih vrednosti Strogog rezervata prirode i vodi evidenciju o njima,
- 3) pruža podatke, pomoć i usluge Posetiocima pri obilasku i razgledanju Strogog rezervata prirode,
- 4) prati i pruža druge potrebne usluge organizatorima i učesnicima naučnih i drugih istraživanja i obrazovnih aktivnosti,
- 5) sarađuje sa nadležnim inspektorom i obaveštava o stvarima iz njegove nadležnosti,
- 6) sarađuje se organom unutrašnjih poslova i prema ukazanoj potrebi traži njegovu pomoć,
- 7) sastavlja zapisnik, obaveštava šefa Šumske uprave Majdanpek i obavlja druge ovde nespomenute poslove, u skladu sa zakonom i aktom Upravljača,
- 8) obaveštava drugi nadležni organ o izvršenju zabranjenih, odnosno protivpravnih radnji koje su regulisane propisima iz nadležnosti tog organa i o njihovim izvršiocima ukoliko su poznati.

Član 33

Kada čuvar utvrdi ili osnovano pretpostavi da je Posetilac, odnosno Korisnik zaštićenog područja učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, ovlašćen je da:

- 1) legitimiše lice zatećeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatećeno bez ličnih isprava čiji mu identitet nije poznat, privede nadležnom organu unutrašnjih poslova,
- 2) zatraži da mu lice predoči/pokaže saglasnost, dozvolu, odobrenje, prijavu radova, ulaznicu ili drugi dokument kojim dokazuje status Korisnika, odnosno Posetioca i neko od prava u vezi radova i aktivnosti koje obavlja,

3) izvrši pregled svih vrsta vozila i tovara,

4) izvrši svaki pregled, osim stanova i drugih prostorija za čiji je pregled potreban sudski nalog, a posebno pregled:

- prtljaga i ličnih stvari,

- ulova i sredstava za lov i ribolov,

- alata i sredstava za sakupljanje biljaka i životinja

5) privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, uključujući delove i primerke živog i neživog sveta, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda upravljaču zaštićenog područja radi čuvanja,

6) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica, a posebno:

- privremeno zabrani radove i aktivnosti koje se obavljaju bez propisanih saglasnosti ili odobrenja, kao što su naučna i druga istraživanja, obrazovne i sportske aktivnosti i sl.,

- zabrani na licu mesta radove i aktivnosti koje se obavljaju protivno odredbama ovog pravilnika i pravilima protipožarne zaštite,

- naredi puštanje na slobodu, odnosno vraćanje u prirodu zdravih i nepovređenih primeraka životinja, ukoliko je to za njih bezbedno.

Član 34

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, čuvar sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocima nedozvoljene radnji, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatiše uz osnovanu prepostavku o mogućem izvršiocu,

- način i vreme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena,

- podaci o svedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje,

- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućству fotografijom,

- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima iz tačke 5) člana 33.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Upravljач će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 35

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 33. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravljач obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta, i preuzima radnje za dalje postupanje za primercima oduzetih i nađenih životinjskih ili biljnih vrsta, minerala, kristalnih tvorevina, fosilnih ostataka i artefakata, uključujući njihovo zbrinjavanje dok se stvar ne reši.

O privremeno oduzetim predmetima Upravljач vodi evidenciju sa podacima o vrsti količini, razlogu privremennog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvaru koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 36

Čuvar u vršenju službe postupa stručno, autorativno i odgovorno, u skladu sa ovlašćenjima koja ima, vodeći posebno računa o ugledu Upravljaca.

Čuvar vodi dnevnik, odnosno evidenciju dnevnih aktivnosti, čiji sadržaj propisuje Upravljач.

Član 37

Čuvar polaže stručni ispit u skladu sa programom koji propisuje ministar.

Upravljach sam organizuje ili na drugi način obezbeđuje obuku, stručno usavršavanje i proveru znanja i veština čuvara.

Član 38

Čuvar je opremljen i radnom odećom, sredstvima veze i prevoza, potrebnim aparatima i instrumentima i alatom, u skladu sa posebnim aktom Upravljaca.

Član 39

Na osnovu zapisnika i obaveštenja čuvara o učinjenoj zabranjenoj odnosno protivpravnoj radnji, Upravljach shodno stečenim okolnostima, vrsti dela i statusu počinioca podnosi odgovarajuću prijavu ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

XII PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 40

Na području Strogog rezervata prirode planiraju se i sprovode mere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 20/15), Zakonom o šumama i propisima

donetim na osnovu tih zakona, planom upravljanja Strogog rezervata prirode i planovima zaštite od požara.

Upravljач donosi plan zaštite od požara za područje Strogog rezervata prirode shodno članu 47. Zakona o zaštiti od požara i odredbama Uredbe o razvrstavanju objekata, delatnosti i zemljišta u kategorije ugroženosti od požara („Službeni glasnik RS”, broj 76/10).

JP „Srbijašume” u skladu sa Zakonom o šumama donosi planove zaštite šuma od požara za Severnokučajsko šumsko područje kome pripada područje Strogog rezervata prirode.

Planom i programom upravljanja Strogog rezervata prirode utvrđuju se prioritetni odnosno godišnji operativni zadaci protivpožarne zaštite.

Upravljач će na pogodan način objaviti odnosno javno istaknuti izvode iz planova zaštite od požara, sa osnovnim pravilima protivpožarne zaštite i postaviti odgovarajuće oznake na terenu.

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši Ministarstvo.

Član 42

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.